

Jaarverslag

2021

betrouwbaar,
innovatief
en open voor
samenwerking

noord-hollands archief

Jaarverslag 2021

Noord-Hollands Archief

Conservator Oude Boekerij en Bijzondere Collecties,
Hannah Goedbloed, met een groot pop-up
boek van M.C. Escher uit 2011.

Inhoud

6	Voorwoord
8	I Wij zijn er voor onze overheden
8	Voorlichting en advisering
11	Toezicht
12	Programma Digitaal Informatiebeheer
14	II Onze publiekslocatie heeft steeds meer te bieden
16	Bezoekers
20	Activiteiten en tentoonstellingen
22	Educatie
23	Oneindig Noord-Holland
23	Communicatie
28	III Wij werken aan een collectie waarin iedereen zich thuis voelt
28	Toegankelijkheid
28	Preventie en conservering
30	Bruiklenen
30	Aanwinsten
31	Bibliotheek
32	Verhuizing Historisch Archief Haarlemmermeer naar Haarlem
32	Depotcapaciteit
36	IV Beweging in alle opzichten
36	Organisatie en personeelsontwikkeling
37	Collectiecentrum Haarlem
38	NHA als groen bedrijf
38	Ondernemingsraad
39	Functionaris Gegevensbescherming
42	V Bestuur en beleid
47	Samenvatting jaarrekening

VOORWOORD

Ook het verslagjaar 2021 stond bijna volledig in het teken van de coronapandemie en een nieuwe zeer besmettelijke variant van het covid-19-virus. De (gedeeltelijke) lockdowns en andere maatregelen ter beteugeling van het virus leidden, net als in 2020, tot een voortdurende sluiting van onze studiezalen, tentoonstellingen en (educatieve) voorzieningen. En opnieuw werden bijna al onze publieksactiviteiten afgelast en werd aan het overgrote deel van de medewerkers gevraagd om vanuit huis te werken.

Ondanks alle beperkingen bleef de fysieke dienstverlening voor urgente of dringende gevallen volledig overeind. Daarnaast werd er door onze bezoekers intensief gebruikgemaakt van de verruimde mogelijkheden tot scanning-on-demand. En ook de chat-diensten, die wij samen met een aantal collega-archiefdiensten in Noord-Holland verzorgen, bleken in een belangrijke behoefte te voorzien.

WIJ ZIJN ER VOOR ONZE OVERHEDEN

Voorlichting en advisering

Het NHA adviseert aangesloten overheidsorganisaties over (digitaal) archiveren en helpt zo om overheidsinformatie al vanaf het moment dat deze wordt aangemaakt duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk te houden. In nieuwsbrieven en via een eigen pagina over digitaal informatiebeheer op onze website is aandacht besteed aan (digitale) overbrengingen en nieuwe ontwikkelingen, bij het NHA en daarbuiten. In regiobijeenkomsten nodigt het NHA zijn partners uit om hoogtepunten uit de regio met elkaar te delen én om elkaar te spreken. Het aantal adviseurs is in de loop van het jaar uitgebreid van 1 naar 3 personen.

VOORLICHTING

De voorlichting van zorgdragers gebeurt door middel van kennisdeling via bijeenkomsten en het op de hoogte houden van ontwikkelingen via nieuwsbrieven. In 2021 zijn er 4 nieuwsbrieven verstuurd vanuit het Team Advisering en Toezicht en 3 bijeenkomsten georganiseerd. In verband met de nieuwe metadatastandaard Metagegevens Duurzame Toegankelijkheid Overheidsinformatie (MDTO) zijn ook de aanlevervoorwaarden

herzien voor aanleveringen op basis van deze metadatastandaard.

ADVISERING

Er zijn maatwerkadviezen geleverd aan de eigen organisatie, zoals over uitplaat-sing, opslag en toegankelijkheid van videotulen in het NHA e-Depot en over de visie op Archiving by Design. Maatwerkadviezen zijn daarnaast geleverd aan de zorgdragers over verschillende onderwerpen die het informatiebeheer bij hen raakten, zoals de aanbesteding van nieuwe informatie-systemen, migratietrajecten, vervanging en uiteraard digitale overbrengingen. In enkele gevallen zitten de adviseurs ook aan tafel tijdens een stuurgroepoverleg bij een zorgdrager.

WERKPLANNEN

Begin 2021 zijn werkplannen ontwikkeld met als doel om inzicht te bieden in de zaken die de zorgdrager in de komende twee jaar wil aanpakken en daar een prioritering in aan te brengen. Een groot onderwerp voor de komende jaren vormt het testen met het overbrengen van digitaal materiaal naar het NHA e-Depot.

Foto: Accumulatorfabriek 'Wilco', Waarderweg 31, 1964.

Projectleiding en advisering bij bestaande overbrengingsprojecten zijn voortgezet en nieuwe projecten zijn ingezet.

PROEFOVERBRENGINGEN

In 2021 zijn met een aantal zorgdragers proefoverbrengingen gestart om meer partners aan te sluiten op het NHA e-Depot en ervaring op te doen met digitale overbrengingen. Deze projecten zullen verder doorlopen in 2022.

NETWERKEN

Verschillende landelijke bijeenkomsten zijn bijgewoond, zowel fysiek als digitaal. Daarnaast is er samenwerking tussen verschillende archiefinstellingen over diverse onderwerpen, variërend van e-Depot tot uitplaatsing.

ONTWIKKELING

Er is een format/stappenplan ontwikkeld voor overbrengingen, inclusief een projectplan. Ter ondersteuning tijdens het overbrengingsproces is de Metadata Index Tool ontwikkeld.

Fotograferen van twee charters
in het depot van de Janskerk.

Toezicht

In het kader van artikel 32, lid 2 van de Archiefwet 1995 oefent het NHA bij de aangesloten overheden toezichtstaken uit. In 2021 zijn deze taken als volgt uitgevoerd:

➤ Er zijn zowel beknopte, uitgebreide als maatwerkinspecties van het informatie- en archiefbeheer van de aangesloten overheden geweest. Bij de uitgebreide inspecties is gebruikgemaakt van de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), versie 2020. De KPI's kunnen als referentiekader dienen om te toetsen of een overheidsorganisatie voldoet aan archiefwet- en regelgeving. Bij de beknopte inspecties wordt de opvolging van de eerder gedane aanbevelingen gemonitord. Bij de maatwerkinspecties is een vorm aangehouden waartoe in overleg met de zorgdrager is besloten. Door de Covid-19-pandemie en de hieraan gerelateerde maatregelen is het ook in 2021 vrijwel niet mogelijk geweest om inspecties op locatie uit te voeren. De inspecties zijn hierdoor voornamelijk gebaseerd op schriftelijke informatie en interviews via beeldbellen. De inspecties vormen de basis voor de jaarlijkse verslaggeving van de archivaris aan de bestuurders van de aangesloten overheden;

- Het instellen van een Strategisch Informatie Overleg bij aangesloten overheden is gestimuleerd;
- De door aangesloten zorgdragers opgestelde inventarissen zijn gecontroleerd en er is een begin gemaakt met het ontwikkelen van een methodiek om datasets te beoordelen die voor digitale overbrenging in aanmerking komen;
- Ter plaatse zijn controles en steekproeven uitgevoerd om de staat van de over te brengen archieven te inspecteren. Hierbij is er gekeken of deze in goede, geordende en toegankelijke staat verkeren;
- De door aangesloten zorgdragers voorgelegde vernietigingslijsten zijn beoordeeld, op basis waarvan door de archivaris machtigingen tot vernietiging zijn afgegeven;
- Er is een procedure opgesteld voor het geven van een doorlopende machtiging voor vernietiging van stukken met een korte bewaartermijn;
- Het verder stimuleren van de Hotspotmonitor heeft geleid tot het vaststellen van hotspotlijsten bij verschillende aangesloten gemeenten (zie kader pag. 13);
- Er zijn aan aangesloten zorgdragers adviezen uitgebracht over archief- en informatiebeheer in relatie tot wet- en regelgeving.

Programma Digitaal Informatiebeheer

Met het programma Digitaal Informatiebeheer ontwikkelt het NHA zich verder naar een expertisecentrum voor duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk archiefbeheer. Rond de zomer zijn er bij het programma Digitaal Informatiebeheer personele wisselingen geweest, daarom is er na de zomer een herstart geweest en zijn er mooie resultaten neergezet. Het langverwachte product kon in oktober worden opgeleverd: het NHA e-Depot ging live met digitaal archiefmateriaal van de provincie Noord-Holland en de gemeente Zandvoort. Vanaf 2019 is hier hard aan gewerkt: van aanbesteding naar de keuze voor Preservica als leverancier van het e-Depot tot het inrichten hiervan. Hiermee is het NHA klaar voor het ontvangen, het beheren en het tonen van digitaal archiefmateriaal van aangesloten overheidsorganisaties.

Maar hier stopt het uiteraard niet. De voorziening voor het digitale depot wordt doorontwikkeld. Er kunnen altijd veranderingen optreden waardoor de voorziening moet worden aangepast.

Hier valt te denken aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging, andere gebruikerswensen, maatschappelijke veranderingen of nieuwe inzichten in de techniek. Het programma houdt zicht op de ontwikkelingen en bekijkt periodiek op welke onderdelen de voorziening kan worden doorontwikkeld. In 2021 is doorontwikkeld op de nieuwe metadatastandaard MDTO en het nieuwe uitwisselingsformaat OPEX. Dat wil zeggen dat het NHA archieven kan opnemen met zowel TMLO/TOPX als met MDTO/OPEX. Ook wordt op raadpleging doorontwikkeld. Na de livegang van het digitale depot is een gebruikersonderzoek uitgevoerd onder verschillende doelgroepen. Op basis van de bevindingen wordt de raadpleegvoorziening geoptimaliseerd waardoor deze gebruikersvriendelijker wordt en beter aansluit bij de wensen van het publiek en van de gebruikers van de aangesloten overheidsorganisaties die naar informatie zoeken.

De NHA- stadsfotografe Vanessa Timmermans legt de veranderingen in en om Haarlem vast. In 2021 ging zij langs bij de voormalige Koepelgevangenis in Haarlem die toen in de steigers stond.

HOTSPOTMONITOR

Hotspots zijn gebeurtenissen of kwesties die kunnen leiden tot opvallende of intensieve interacties tussen overheid en burgers of tussen burgers onderling. Door hotspots vast te stellen, kan de informatie over deze gebeurtenissen worden opgenomen in overheidsarchieven. Het NHA heeft een project om de bij ons aangesloten overheden hierin te faciliteren. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, de voormalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemstede, Velsen en Zandvoort hebben inmiddels hotspots vastgesteld.

Voorbeelden van hotspots die zijn vastgesteld zijn de indrukwekkende wijze waarop de slachtoffers van de Holocaust zijn herdacht in de Grote Kerk (hotspots Beverwijk, 2017), de renovatie van de Velsertunnel (hotspots Velsen, 2013-2017), de verzakking van het raadhuis van Haarlemmerliede en Spaarnwoude te Halfweg (hotspots Haarlemmerliede en Spaarnwoude, 2018) en Circuit mogelijke terugkeer Formule 1 (hotspots Zandvoort, 2010-2018).

Inrichten van de tentoonstelling 'Kroonjuwelen'. De kaart van Romeyn de Hooghe uit 1688 maakte hiervan deel uit.

PRE-INGESTTOOL

De software van de pre-ingesttool en de bijbehorende documentatie van deze tooling staan als opensource-software op de NHA-pagina van het platform GitHub, en zijn dus voor iedere archiefinstelling die ook met een e-Depot werkt beschikbaar.

NHA E-DEPOT

Het NHA e-Depot is het digitale depot. Digitale informatie die altijd moet worden bewaard, wordt ontvangen door het NHA en hierin geplaatst en geconserveerd.

Ook biedt het NHA via de normale zoekmachine toegang tot de informatie. Zo blijft de informatie altijd toegankelijk en vormt het NHA 'het geheugen' van de regio.

Naast de realisatie van het digitale depot zet het programma Digitaal Informatiebeheer zich ook in op andere gebieden:

➤ Digitale overbrengingen: nu het digitale depot in gebruik is, heeft het programma veel afspraken gemaakt met aangesloten overheidsorganisaties om digitale archiefinformatie over te brengen. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG), gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Velsen, Aalsmeer, Bloemendaal en Heemstede zijn al begonnen of hebben afspraken hiervoor gemaakt;

➤ Innovatie: digitaal archiveren blijft onontgonnen terrein. Elke keer wordt een onderwerp opgepakt, uitgediept en afgerond tot concreet resultaat. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld Archiving by Design, Uitplaatsing, Hybride Archiveren en Artificial Intelligence. Door in te zetten op innovatie blijft het NHA op de hoogte van de ontwikkelingen en kan het hierin meebewegen en ervoor zorgen dat de digitale archieven veilig zijn, goed beheerd worden en toegankelijk blijven.

ONZE PUBLIEKSLOCATIE HEEFT STEEDS MEER TE BIEDEN

Bezoekers

De Janskerk was gedurende de lockdowns een aantal perioden gesloten voor het publiek. In totaal 3.247 mensen bezochten de Janskerk voor tentoonstellingen, rondleidingen, educatieve activiteiten of voor het gebouw zelf. Met een verdere openstelling in 2022 faciliteert het NHA weer volop onderzoek op de studiezalen en heet het de bezoekers welkom die voor het mooie gebouw en de (permanente) tentoonstellingen komen.

Het bezoek aan de studiezalen was ook beperkt mogelijk; er waren 1.477 bezoeken.

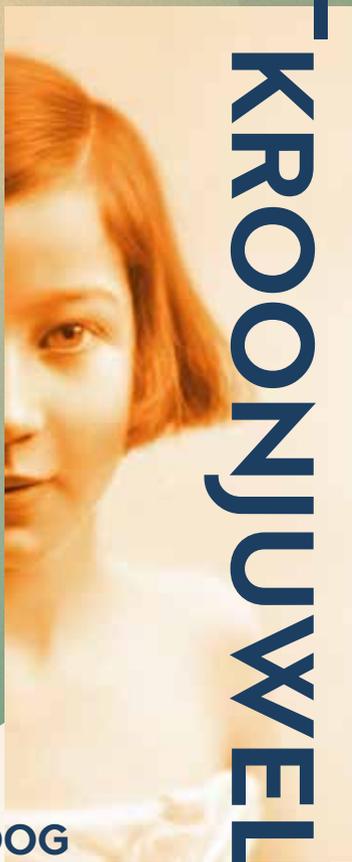
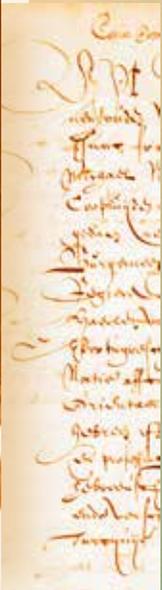
Omdat de dienstverlening op locatie lange perioden niet mogelijk was, is er volop ingezet op de dienstverlening via de digitale kanalen van chat, mail en scannen-op-verzoek, om de informatieverstrekking aan burgers en overheden en het onderzoek zoveel mogelijk door te laten gaan. Voor onderzoeken die urgent waren vanwege juridisch-administratieve redenen of vanwege een deadline was de studiezaal op afspraak geopend.

In 2021 is de digitale dienstverlening voor de bouwdoosiers van Haarlem gerealiseerd. Hiermee kan op aanvraag een bouwdoosier direct als scan geleverd worden. Dit is een veelgevraagde vorm van digitale dienstverlening. Met andere gemeenten zal de dienstverlening rond bouwdoosiers in de komende jaren worden uitgebreid.

Tijdens de lockdowns zijn de chaturen tijdelijk uitgebreid tot in totaal 5 dagen per week en 2 avonden. De samenwerking met andere archiefinstellingen in Noord-Holland, het Regionaal Archief Alkmaar, het Gemeentearchief Zaanstad, het Waterlands Archief en het Westfries Archief, is gecontinueerd. In 2021 zijn 4.286 chatgesprekken (2020: 2.622) gevoerd.

Tentoonstellingsposter
'Kroonjuwelen. Oog in oog met
9 eeuwen geschiedenis'.

15 NOVEMBER —
18 DECEMBER 2021

KROONJUWELEN

1 OOG IN OOG
MET 9 EEUWEN
GESCHIEDENIS

Tentoonstelling in de
Janskerk in Haarlem
noord-hollandsarchief.nl

noord-hollands archief

Bezoekers en dienstverlening

Dienstverlening aan het publiek

	2021	2020	2019
Studiezaal (gedeeltelijk gesloten)			
Bezoeken	1.477	2.422	5.089
Bezoekers	747	1.178	2.087
Bezoeken Janskerk (gedeeltelijk gesloten)	3.266	3.745	8.140
waarvan scholieren	19	271	1.538
Chat	4.286	2.622	
Scannen op verzoek			
Scans	484.991	346.535	
Inventarisnummers	2.734	1.462	
Website NHA			
Bezoeken	497.691	493.321	380.939
Bezoekers	265.367	262.927	207.018
Website Krantenviewer			
Bezoeken	164.670	188.596	193.391
Bezoekers	111.793	127.638	135.755
WieWasWie			
Bezoeken	752.382	884.761	774.449
Bezoekers	166.574	204.346	178.937
Geschiedenislokaal			
Bezoeken	62.423	51.795	37.972
Bezoekers	51.209	43.838	32.190
Dienstverlening aan bezoekers			
Verzoeken om inlichting, reproducties en uitleningen (schriftelijk en via e-mail)	2.385	835	1.433
onthefving beperkt openbaar	460	257	176
Externe uitleningen			
voor raadpleging elders			
waarvan aan archiefvormer	109	89	107
Online beschikbaar			
archiefskans (bij benadering)	8,6 mil.	ca. 7 mil.	ca. 4 mil.

DE VELE GEZICHTEN VAN VROUWEN IN VERZET

Op 29 november ging bij het NHA de permanente tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet' open voor het publiek. Deze tentoonstelling is de opvolger van de 'Vrouwen in Verzet'-tentoonstelling uit 2010 die te zien was in de Heemstedse kapel in de Janskerk. De tentoonstelling heeft als thema de rol die vrouwen speelden in het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Aan de hand van nieuw onderzoek en openbare oproepen zijn honderden onbekende Noord-Hollandse verzetsvrouwen geïdentificeerd en zijn hun verhalen vastgelegd. De tentoonstelling en het onderzoeksproject hebben veel aandacht in regionale en nationale media en veel positieve reacties gekregen vanuit de samenleving. Hiermee is een significante bijdrage geleverd aan zowel onderzoek naar als het discours over het brede verzet en het aandeel van vrouwen daarin. Vanwege de geldende en toenemende covid-19-maatregelen is het grote openingsmoment uitgesteld tot een later tijdstip.

Muur met van kleur voorziene portretten van verzetsvrouwen in de tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet'.

Het wapen van Hanne Schaft in de tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet'.

Activiteiten en tentoonstellingen

Door de lockdowns waren er ook dit jaar minder activiteiten mogelijk. Gelukkig kon het NHA in september meedoen aan de Open Monumentendagen en in oktober de deuren openen voor de Museumnacht Kids, waar veel Haarlemse musea en culturele instellingen aan meededen. Met het thema 'Op expeditie' in het achterhoofd maakten kinderen een spannende tocht door de depots en zochten zij naar een schat in de Janskerk. Grafisch Atelier Haarlem was aanwezig om de vele bezoekers in het Historisch DrukLab te helpen. Net als bij de vorige editie moesten ouders moeite doen om hun kinderen na afloop van de dansvloer te krijgen. Ongeveer 500 kinderen en hun ouders hebben het archief bezocht.

In november was het NHA tijdens het Kunstlijnweekend geopend en lag het op de Kinderkunstlijnroute. Tijdens deze dagen was in de Commandeurszaal de tentoonstelling 'Een open boek. 425 jaar bibliotheekcollecties in Haarlem' te zien, die het NHA ter ere van 425 jaar stadsbibliotheek heeft gemaakt. Een fraaie toevoeging was daarbij een levensgrote leporello van kunstenaar Vera van Wolfereen. In het Archiefcafé was in het

kader van de Kunstlijn de tentoonstelling 'Zwaar verwaald' van Youri Alvites te zien.

Ook de verjaardag van Haarlem op 23 november kon dit jaar feestelijk - met het aansnijden van de taart door burgemeester Jos Wienen - worden ingeluid. Veel Haarlemmers kwamen op bezoek om op uitnodiging van het NHA in het Archiefcafé een stukje taart te eten en naar de originele stadsrechten te kijken, die dit jaar iets langer te zien waren in de tentoonstelling 'Kroonjuwelen. Oog in oog met 9 eeuwen geschiedenis'. Deze overzichtstentoonstelling met topstukken uit het archief zou eigenlijk te zien zijn in 2020, met het 775-jarig jubileum van Haarlem.

Daarnaast is er geïnvesteerd in een nieuw takelsysteem in de Commandeurszaal in de Janskerk. Hierdoor is het nu mogelijk meer 'de hoogte in te gaan' en kunnen tentoonstellingsmaterialen eenvoudig op hoogte worden getoond.

In de zomermaanden waren twee tentoonstellingen van derden te zien: 'Schilderachtig Haarlem' van Antoon Erftemeijer en Otto Schilling, en 'Mijn Haarlem' van de Fotogroep Haarlem.

Disco in de Commandeurszaal in de Janskerk als afsluiting van de Museumnacht Kids 2021. Foto: Joorn Baars.

PROVINCIALE ATLAS NOORD-HOLLAND

Samen met Huis van Hilde in Castricum presenteerde de Provinciale Atlas dit jaar de tentoonstelling 'Leven in Lagen. De mens in het Noord-Hollands landschap'. Om de bezoekers tijdens de lockdowns ook een kijkje in de collectie van de Provinciale Atlas Noord-Holland te geven, presenteerde conservator Alexander de Bruin in korte filmpjes

een aantal pareltjes uit de collectie, zoals de landkaart van Beeldsnyder uit 1575, de oudste kaart in de collectie, of de tekeningen van Cornelis van Noorde uit 1762, van een tussen Zandvoort en Wijk aan Zee gestrande potvis. Bovendien werden er regelmatig beelden en hun achterliggende verhalen uit de collectie op het Instagram account gepost.

Educatie

Het NHA ontvangt graag scholieren en studenten op de publiekslocatie om hen meer te vertellen over de waarde van archieven en over wat er te vinden is; dit was met 66 bezoeken het afgelopen jaar helaas heel beperkt. Ook zijn via Zoomsessies onderwijsgroepen (in totaal 120) bereikt.

In november heeft groep 6 van de Koningin Emmaschool als eerste het educatieproject 'Money Maker' uitgeprobeerd. Met succes! Helaas moesten alle overige boekingen van educatieprojecten verschoven worden naar het volgende schooljaar. In maart, mei en juni vond de JINC Taaltrip digitaal plaats en in november was het mogelijk om het Haarlem College te ontvangen in de Janskerk voor een JINC Bliksemstage.

In april werden studenten van de PABO online ontvangen voor het project 'Kunst en Erfgoededucatie'. In de Janskerk werden twee kleine groepen filosofie-cursisten en studenten van de Hout- en Meubelrestauratie uit Amsterdam ontvangen. Het bezoek van studenten van de Universiteit Utrecht voor de cursus 'Onderzoeksvaardigheden' heeft vanwege de omvang van de groepen

niet plaats kunnen vinden. Als alternatief zijn er behulpzame video's gemaakt met een introductie over het ontstaan van het archief en een instructie over het zoeken in het archief.

Voor de jonge bezoekers van de vernieuwde tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet' is een passende educatieve opdracht ontwikkeld. Het educatieprogramma voor scholen zal in 2022 gereed zijn.

GESCHIEDENISLOKAAL023

Op basis van resultaten uit gebruikersonderzoeken is het gratis bronnenplatform GeschiedenisLokaal vernieuwd. Het nieuwe GeschiedenisLokaal is ontworpen en ontwikkeld door IJfontein en gebouwd door R2H. Het vernieuwen van het landelijke platform is mogelijk gemaakt door Stichting Zabawas, VSBfonds, Hendrik Muller Fonds, NOT-fonds en Prins Bernhard Cultuurfonds. Ondertussen is ook een passend nieuw thema toegevoegd aan GeschiedenisLokaal023: 'Besmettelijke ziekten'.

Oneindig Noord-Holland

Oneindig Noord-Holland is het digitale verhalenplatform over het cultureel erfgoed van Noord-Holland bij het NHA. De redactie kan terugkijken op een mooi jaar, waarin het aantal websitebezoekers, nieuwsbriefabonnees en volgers op social media voor het derde jaar op rij flink gegroeid zijn. In 2021 bezochten 359.750 unieke bezoekers de website, die tezamen goed waren voor 640.365 pageviews. Een flinke toename van maar liefst 51.040 bezoekers ten opzichte van 2020. Op Facebook telde Oneindig Noord-Holland aan het eind van het jaar 6.332 volgers, op Twitter 3.666 volgers en op Instagram 1.061.

In 2021 zijn er 108 nieuwe verhalen, 325 nieuwsartikelen, 285 activiteiten en 122 video's verschenen op de website, waarvan een groot deel naar aanleiding van actuele gebeurtenissen, tentoonstellingen en thema's, zoals het thema-jaar 'Ode aan het Landschap'. Ook zijn er nieuwe verhalen verschenen in het kader van aansprekende onderwerpen zoals de liefde, zintuigen en (bij)namen. Tot slot zijn nieuwe én bestaande verhalen doorgelicht op diversiteit en inclusiviteit.

Bij het ontwikkelen van nieuwe content zijn samenwerkingen geïntensiveerd met onder meer Huis van Hilde, Paviljoen Welgelegen, Haarlemmermeermuseum de Cruquius en het Regionaal Archief Alkmaar. Een deel van deze verhalen is extra onder de aandacht gebracht door het Geheugen van Nederland, regionale marketingbureaus, *&Holland magazine* en *NH Radio*. Daarnaast is er in 2021 gestart met een speciale nieuwsbrief voor historische verenigingen, die elk kwartaal verschijnt. Extra trots is de redactie op de nieuwe verhalenkaart, waar het afgelopen jaar 90% van de verhalen aan gekoppeld is. Dit project zal in het voorjaar van 2022 voltooid worden.

Communicatie

Ook in 2021 lag er een grote nadruk op de digitale informatievoorziening. De communicatieafdeling van het NHA heeft content voor de NHA-website geproduceerd, onder meer het maken van een film over het project HisGIS begeleid en bijdragen geleverd aan video's over de Provinciale Atlas Noord-Holland. Bovendien werden de campagnes van de eigen tentoonstellingen in de Commandeurszaal en van de nieuwe permanente tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet' gelanceerd. Aan het

DEPOTKAST

Lise Koning en Jan Kruidhof gingen voor de NHA-podcast Depotkast in gesprek met gasten, die meer konden vertellen over de verhalen die schuilgaan achter speciale stukken uit de collectie.

In 2021 zijn er 6 nieuwe afleveringen uitgekomen, waarin onderzoekers, archeologen en historici aan het woord kwamen. Zij wierpen hun licht op uiteenlopende thema's: het rechtspraakschandaal rondom een moord in 1923, het allereerste potje voetbal in Nederland, archeologische schatten die uit voormalige beerputten worden opgegraven, pornohandel in de jaren '30, de Spoorwegstaking van 1903 en kunstenaar en graficus Eppo Doeve, die beroemde bankbiljetten ontwierp.

Zo worden bekende en minder bekende stukken uit de NHA-collectie ook buiten de studiezaal onder de aandacht gebracht, op een toegankelijke en leuke manier. En met succes: elke aflevering heeft gemiddeld meer dan 500 luisteraars!

Stolpboerderij in Burgerbrug,
Grote Sloot 25, Heleen Peeters,
in het kader van de foto-opdracht
Provinciale Atlas Noord-Holland.

einde van het jaar werd midden in de lockdown met een uitgebreide poster-campagne in meerdere gemeenten in Noord-Holland aandacht besteed aan het project 'Fotografisch Geheugen'.

In 2021 zijn twee uitgaven van het NHA-magazine *Uitgelicht* verschenen. Hierin vertelden wethouder Jeroen Verwoort en oud-directeur van Teylers Museum Marjan Scharloo over hun favoriete topstuk uit het archief. Ook waren hierin de hoofdpunten te lezen uit het interview met voormalig commissaris van de Koningin in Noord-Holland Harry Borghouts, dat werd afgenomen in het kader van het Oral History-project van het NHA. Daarnaast was een interview te lezen met Hannah Goedbloed, de nieuwe conservator Oude Boekerij en Bijzondere Collecties van het archief. Verder werden in deze uitgaven nieuwe aanwinsten, innovatieve projecten en bijzondere stukken uit de NHA-collectie voor het voetlicht gebracht, en werd de aandacht gevestigd op actuele projecten en nieuwe tentoonstellingen.

NHA IN DE PERS

De activiteiten van het NHA zijn regelmatig aan bod gekomen in de regionale en soms ook de nationale pers. Met name de nieuwe tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet' kreeg veel

aandacht in de media. De *NOS*, *NPO Radio 1*, *WNL*, *Trouw*, de *Volkscrant*, het *Algemeen Dagblad*, *NU.nl*, en talloze regionale media, zoals het *Haarlems Dagblad* en *Haarlem105*, besteedden hier ruime aandacht aan.

Ook de presentatie van de speciale beeldbank Fotopersbureau De Boer naar aanleiding van het digitaliseringsproject 'Fotografisch Geheugen' werd door de kranten en de radio goed opgepikt. Het *Haarlems Dagblad* en andere lokale bladen besteedden bovendien aandacht aan onder meer de online openstelling van kadastrale kaarten in het kader van het project HisGIS, de tentoonstellingen 'Een open boek' en 'Kroonjuwelen', de plaquette voor de op 10 mei 1940 gesneuvelde soldaat Dirk van der Linden die een plek kreeg in de Janskerk en de schenking van de tekeningen van Chiel Braat van de Grote Houtstraat in Haarlem. Via de kranten werd er ook aandacht gevraagd voor aanstaande NHA-projecten, bijvoorbeeld door middel van de oproep om foto's die de beperkingen door de covid-19-maatregelen in beeld brengen aan het NHA te schenken en om met informatie over verzetsvrouwen uit Noord-Holland een bijdrage aan de nieuwe permanente tentoonstelling in de Janskerk te leveren.

Medewerkers van het NHA waren verschillende keren te horen op de radio.

Zo heeft Klaartje Pompe bij *NPO Radio 1* en *Haarlem105* verteld over de Haarlemse oorlogsarchieven, die deel uitmaken van de archiefcollectie en die afgelopen jaar vervroegd openbaar werden gemaakt. Deze archieven zijn uniek in Nederland, omdat vrijwel het hele oorlogsarchief van de gemeente Haarlem bewaard is gebleven. Ook was Nico Vriend te horen bij *NH Radio*, over de digitale ontsluiting van de collectie Fotopersbureau De Boer en over het *'handwritten text recognition'* (*HTR*)-programma Transkribus.

Voor de Haarlemse stadsglossy *HRLM* schreef conservator Alexander de Bruin over een aantal Haarlemse 'Pareltjes' van het NHA, zoals bijvoorbeeld over de unieke tekeningen van Laurens Vincentsz van der Vinne, waardoor we ons goed een beeld kunnen vormen van hoe de noordelijke stadswal van Haarlem en de Janspoort eruit hebben gezien, en over prachtige foto's van de feestdagen. Samen met het *Haarlems Dagblad* werden er regelmatig online in de reeks 'Bewegend Verleden' bijzondere historische filmpjes uit de NHA-collectie onder de aandacht gebracht.

Ook kwam het programma *Verborgen Verleden* in 2021 opnieuw langs bij het NHA, ditmaal om op zoek te gaan naar de voor-

ouders van singer-songwriter Douwe Bob Posthuma. Ook het programma *VTWonen: Weer verliefd op je huis* kwam met moderator Kees Tol naar het archief om een foto van de Ripperdakazerne uit 1906 en de bouwtekeningen van een huis te bekijken.

Zoals in voorgaande jaren nam het aantal digitale volgers van het NHA toe in 2021 (2020): Instagram 1.880 (1.500), Twitter 4.500 (4.292), Facebook 3.182 (2.657). Er werden 7 externe nieuwsbrieven verstuurd naar circa 5.457 abonnees en er zijn meerdere door interne nieuwsbrieven verstuurd. Voor de medewerkers van het NHA werden het hele jaar door online 'koffie met een verhaal'-bijeenkomsten georganiseerd, waarin medewerkers over hun projecten vertellen.

WIJ WERKEN AAN EEN COLLECTIE WAARIN IEDEREEN ZICH THUIS VOELT

Toegankelijkheid

Vrijwilligers werkten vanuit huis aan de invoer van gegevens uit de huwelijksaktes van de Burgerlijke Stand en Doop-, Trouwen en Begraafregisters. Hierdoor zijn gegevens van ruim 13.000 huwelijksaktes uit Noord-Holland toegevoegd aan de online database van persoonsgegevens van het NHA en het landelijke platform Wiewaswie.

Vrijwilligerswerk op locatie was helaas niet mogelijk. Wel hebben vele vrijwilligers op het Vele Handenplatform meegewerkt aan de verdere ontsluiting van de foto's van Fotopersbureau De Boer. Komende jaren zal het NHA meer vrijwilligerswerk op online platforms aanbieden.

Preventie en conservering

Standaard zijn de doorlopende werkzaamheden gedurende het jaar:

- Doorlopende controle van het klimaat en de reinheid van de depots op de Kleine Houtweg en de Jansstraat, ook tijdens de lockdowns;
- Materiële verzorging van de nieuwe aanwinsten van de Kennemer en Provinciale Atlassen;
- In 2021 is ongeveer 100 meter archiefmateriaal beter verpakt en geëtiketteerd, waaronder het archief van de Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM) te Utrecht;
- In samenwerking met collega's zijn archiefstukken voorbereid voor het scannen-op-verzoekprogramma;
- Materiële verzorging van een groot aantal nieuwe particuliere archieven;
- Doorlopende conservering van de collecties van de Oude Boekerij;
- Voorbereiding van bruiklenen;
- Voorbereiding van objecten voor de eigen tentoonstellingen: 33 boeken en prenten voor de tentoonstelling 'Een open boek. 425 jaar Stadsbibliotheek' en 25 topstukken voor de tentoonstelling 'Kroonjuwelen. Oog in oog met 9 eeuwen geschiedenis'. Ook zijn enkele stukken voorbereid voor de nieuwe permanente tentoonstelling 'De vele gezichten van Vrouwen in Verzet'.

Koorddanseres Alice Williams treedt op tijdens de kermis op het Phoenixterrein aan de Haarlemse Parklaan, 1952, Collectie Fotopersbureau De Boer.

60 JAAR PERSFOTO'S ONLINE

In 2020 begon het NHA het omvangrijke project 'Fotografisch Geheugen' met als doel om de bijzondere collectie van Fotopersbureau De Boer (1945-2004) geheel te digitaliseren en doorzoekbaar te maken. Omdat het hier gaat om een collectie van maar liefst twee miljoen fotonegatieven zijn veel technieken en vele handen nodig. In 2021 is de digitalisering van alle persfoto's gereedgekomen. Maar aan alleen plaatjes heb je nog niets, je wilt ze ook kunnen doorzoeken. Daarvoor heeft het NHA hulp ingeroepen van het publiek via het landelijke vrijwilligersplatform VeleHanden.nl.

Daar hebben ca. 650 vrijwilligers in 11 maanden tijd alle twee miljoen persfoto's voorzien van een beschrijving, een geweldige prestatie. De grootste mijlpaal van het project is bereikt op 18 december 2021, toen de speciale beeldbank Fotopersbureau De Boer werd gelanceerd. Hier kan je bijvoorbeeld foto's van je straat, je voetbalclub of je favoriete BN'er op je scherm krijgen en gratis downloaden. In 2022 wordt eraan gewerkt om met behulp van kunstmatige intelligentie (AI) de zoekfunctie nog nauwkeuriger te maken en tevens een connectie te maken tussen krantenarchieven en persfoto's.

➤ Een student van de Reinwardt Academie heeft in het voorjaar van 2021 in het restauratieatelier stage gelopen. Zij is doorgedaan met het verpakken van de Collectie Verzamelde Charters, zodat de charters beter en compacter verpakt en beter vindbaar zijn.

➤ In december 2021 is een student Boek- en Papierrestauratie aan de Universiteit van Amsterdam begonnen aan een stage in het restauratieatelier. Zij zal de prenten en tekeningen uit de collectie Voorhelm-Schneevoogt behandelen en beter bergen.

➤ De materiële verzorging van meer dan 4.000 schetsen, tekeningen, foto's en glasnegatieven van glas-in-lood atelier Willem Bogtman is afgerond.

➤ De materiële voorbereidingen voor de digitalisering van de collecties bouwtekeningen van Haarlem (1888-1916), Haarlemmerliede en Spaarnwoude (1890-1983) en Schoten (1900-1927) zijn gestart en zullen in het voorjaar van 2022 afgerond worden.

Bruiklenen

Drie tekeningen van Frans Post werden uitgeleend aan het Mercatormuseum in Leuven (België) voor de tentoonstelling 'De mooiste atlas van de wereld. De Atlas Maior van Blaeu'.

In de nieuwe permanente opstelling over de 17^e eeuw in Huis van Hilde zijn een hemel- en een aardeglobe afkomstig uit de Provinciale Atlas opgesteld.

In Huis van Hilde is vanaf het voorjaar van 2021 tot juni 2022 de tentoonstelling 'Leven in lagen' te zien. Hier worden 33 objecten uit het archief getoond, waaronder een dertigtal werken uit de Provinciale Atlas.

Aanwinsten

Het NHA heeft in 2021 507,40 (2020: 657,85) strekkende meter archieven verworven.

Dit is onderverdeeld in 401,55 (2020: 582,90) strekkende meter van overheden en 105,85 (2020: 74,95) strekkende meter van particuliere organisaties en personen. In 2021 werd geen archief in beheer overgedragen.

Het NHA heeft in 2021 in totaal 6.146 objecten (waaronder ruim 5.200 foto's) verworven voor de beeldcollecties door schenking, overbrenging of aankoop. Daarnaast is de collectie van de Provinciale Atlas Noord-Holland, die beheerd wordt door het NHA, uitgebreid met 46 objecten.

PROVINCIALE ATLAS

16 veilingobjecten en 30 foto's
'Theaters in de Pauze;' fotoproject
van Anne Reitsma.

LOSSE AANWINSTEN NOORD- HOLLANDS ARCHIEF

11 veilingobjecten; 30 glasnegatieven
van architect J.N. Munnik; 224 foto's;
3 zegels met afbeelding van de Grote
of St.-Bavokerk; 1 portret van Johannes
Louis Melchior; 8 fotoalbums;
1 plakboek; 112 dia's; 3 prentbriefkaar-
ten; 15 tekeningen en 2 litho's.

COLLECTIES

Ruim 600 planten- en natuurdia's
van boswachter Cor Eijerman;
ruim 5.000 foto's van 130 dorpen/
steden in Noord-Holland door Frans
Tijssens; gehele fotocollectie van
fotojournalist Kees Blokker;

57 negatiefvellen met foto's sociale
woningbouw in Noord-Holland
ca. 1985 door Peter Saal;
54 negatieven van luchtfoto's.

AUDIOVISUELE COLLECTIES

3 films van de Haarlemse familie Knoop;
1 interview met Jos van Kemenade;
1 film over de bouw van de Sionskerk;
4 interviews voor de collectie Oral History.

Bibliotheek

De bibliotheek heeft 192 aanwinsten
verworven door schenking en aankoop,
waaronder enkele brievenhoofden,
tijdschriften en bibliofiele uitgaven.
Daarnaast is de publiekscatalogus
verrijkt met ruim 270 artikelen uit
tijdschriften en verzamelbundels.

In 2021 hebben twee verhuizingen
plaatsgevonden waarbij de bibliotheek
betrokken was. In mei verhuisden
de kinderboekencollectie en de pop-up-
boeken van de Stichting Bibliotheek
Zuid-Kennemerland naar het archief.
Zo'n 3.000 kinderboeken, 2.300 pren-
tenboeken en ruim 700 pop-ups werden
overgebracht van de bibliotheekkluis
naar het depot van het NHA. Later in
het jaar werd de historische bibliotheek

van de gemeente Haarlemmermeer verhuisd, bestaande uit ruim 900 boeken en diverse periodieken (kranten, tijdschriften e.d.).

De bibliotheek van het NHA werd zodoende uitgebreid met gevarieerd en bijzonder materiaal, zoals boeken over de droogmaking van het Haarlemmermeer en over de luchthaven Schiphol, een zeldzaam oud kinderboekje uit 1690 gedrukt in Haarlem, getiteld 'Een hemelsch ABC voor de jonge jeught', tot aan een moderne pop-up: 'ABC 3D', een grafisch prentenboek waarin de letters van het alfabet op kunstzinnige wijze een pop-up vormen.

Depotcapaciteit

Totale depotcapaciteit locatie Jansstraat: 12,8 km, in gebruik: 11,7 km

Totale depotcapaciteit locatie Kleine Houtweg: 43,2 km, in gebruik: 41,2 km

Verhuizing Historisch Archief Haarlemmermeer naar Haarlem

Na de voorbereidingen in 2020 stond 2021 in het teken van de verhuizing van de archieven en collecties van Hoofddorp naar Haarlem. Het gaat hierbij om alle overgebrachte archieven van de gemeente Haarlemmermeer, archieven die op korte termijn overgebracht gaan

worden, de historische bibliotheek, de beeldcollectie en de collectie voorwerpen van de gemeente. In totaal gaat het om 2.997 strekkende meter archieven.

In verschillende tranches zijn de archieven en collecties verhuisd. De verhuisbewegingen zijn steeds afgestemd met de verhuisbewegingen van rijksarchiefstukken van Haarlem naar Emmen. In 2021 is in totaal 2.044 meter archief naar het Rijksdepot in Emmen verhuisd. Het ging om registers van de Burgerlijke Stand van de gemeenten in Noord-Holland.

Toegankelijkheid, preventie & conservering

13.000

huwelijksaktes

75

inventarissen

507,4

streckende
meter archieven

507,4streckende
meter archief**105,85**particuliere
organisaties**Aanwinsten****401,55**

overheden

192aanwinsten voor
de bibliotheekcollectie**6.146**objecten voor
de beeldcollectie**4**Oral-History
interviews**46**objecten voor de
Provinciale Atlas
Noord-Holland

PROJECT KRANT EN FOTO'S

Persfotografen maken van een gebeurtenis vaak meerdere foto's. Daarvan verschijnt er meestal maar één in de krant. Tegenwoordig is zowel de krant als de originele fotoserie van de persfotograaf veelal in gedigitaliseerde vorm terug te vinden. Maar het zoeken naar deze bronnen en het leggen van verbindingen daartussen is vooralsnog handwerk. In het project Krant en Foto's worden de mogelijkheden onderzocht om deze collecties met elkaar te verbinden met behulp van kunstmatige intelligentie (AI). In het project heeft het NHA de handen ineengeslagen met de Koninklijke Bibliotheek en Groninger Archieven, en met

de technologiebedrijven Sioux Technologies en Picturae. Het project wordt gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Vanaf medio maart 2022 kunnen gebruikers een zoekvraag opgeven op www.krant-en-fotos.nl, waar de technologie in een zoekmachine zal worden opgenomen. Het gaat vooralsnog om foto's uit de jaren '70 uit de *IJmuider Courant*, het *Haarlems Dagblad* en het *Nieuwsblad van het Noorden*. Het project is verwant aan het project Fotografisch Geheugen, waarin de gehele collectie van Fotopersbureau De Boer (1945-2004) online doorzoekbaar aangeboden wordt.

De Kleine Komedie Amsterdam,
fotoproject 'Pauze' van Anne
Reitsma voor de Provinciale Atlas
Noord-Holland.

BEWEGING IN ALLE OPZICHTEN

Organisatie en strategische ontwikkeling

Flexibel, vitaal en talentvol: vitaliteit in voortdurend veranderende omstandigheden: het jaar 2021 stond in het teken van groei en verbinding. Door de steeds verder strekkende informatisering en automatisering in onze samenleving nemen de werkzaamheden op dit vlak ook bij het NHA toe. De formatie groeit gestaag in de bestaande generieke functies, met name binnen het programma Digitaal Informatiebeheer, maar ook organisatiebreed.

De covid-19-pandemie heeft ook in 2021 ertoe geleid dat NHA-medewerkers zoveel mogelijk op afstand moesten werken. Groei en verbinding op afstand realiseren en zorgen voor fysieke en mentale gezondheid vormden een uitdaging waar het management en de afdeling Personeel & Organisatie samen met alle medewerkers veel in hebben geïnvesteerd.

MEDEWERKERS

De afdeling Personeel & Organisatie heeft samen met de covid-19-werkgroep voor de vertaling van de covid-19-maatregelen naar de NHA-situatie gezorgd. Bovendien heeft zij vorm gegeven aan de aansluiting van deze regels op de arbeidsomstandigheden en het arbo-beleid bij het NHA. De arbodienst heeft voor de medewerkers een online training gegeven over gezond werken.

In 2021 zijn de loopbaangesprekken uit de HR-gesprekscyclus gevoerd. De gesprekken zijn zo ingezet dat er niet alleen maar een beroep werd gedaan op de mentale benadering. Het samen persoonlijke gesprekken kunnen hebben in levenden lijve is heel waardevol gebleken.

FORMATIE EN BEZETTING (FTE)

In 2021 is de formatie gegroeid van 44,81 fte naar 50,43 fte. De bezetting was op 31 december 47,54 fte en er waren 55 medewerkers in dienst.

INSTROOM EN UITSTROOM

In 2021 zijn er 14 nieuwe medewerkers in dienst gekomen en zijn er 6 medewerkers uit dienst gegaan.

FLEXIBELE SCHIL

Voor het opvangen van tijdelijke werkzaamheden, innovatieve projecten, bij vacatureruimte, outsourcing en externe expertise wordt gebruikgemaakt van uitzendkrachten, zzp'ers, sociale werkvoorziening Paswerk, en dienstverleners.

In 2021 zijn er gedurende het gehele jaar 20 zzp'ers, uitzendkrachten en dienstverleners bij het NHA werkzaam geweest. Ook in 2021 zijn er 5 medewerkers van Paswerk werkzaam geweest. De flexibele schil van externe medewerkers is daarmee 45% ten opzichte van de formatie. Daarnaast heeft het NHA in 2021 vier stageplaatsen kunnen bieden en twee werkervaringsplaatsen.

Collectiecentrum Haarlem

Het Haarlemse bureau ToornendPartners heeft een gezamenlijke opdracht gekregen van de gemeente Haarlem en het NHA om een advies op te stellen voor een nieuw Collectiecentrum Haarlem. Er is een inventarisatie gemaakt van de ruimtebehoefte van de participanten (naast het NHA zijn dat Frans Hals Museum, Bureau Archeologie, Museum van de Geest, Teylers Museum en de gemeente Velsen) en op grond daarvan een bepaling van de globale omvang van het gebouw en terrein, inclusief een inschatting van de kosten.

In oktober 2021 is de adviesnotitie afgerond. ToornendPartners stelt dat het de voorkeur heeft om uit te gaan van gezamenlijke nieuwbouw en één eigenaar. Gelet op het grote aandeel van gemeentelijke partijen zou dat de gemeente Haarlem kunnen zijn, die dan als verhuurder optreedt naar de deelnemers. De eerstvolgende stap is een locatieonderzoek.

SAMENWERKING ERFGOED LEIDEN EN OMSTREKEN EN STADSARCHIEF ROTTERDAM

In 2021 is het NHA een inhoudelijke samenwerking met het Stadsarchief Rotterdam (SAR) en Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) gestart. Dit vanuit de drijfveren dat samenwerking energie geeft, de archiefsector versterkt kan worden en er kennis gedeeld kan worden. De verbintenis is gecreëerd omdat het om drie gelijkgestemde organisaties gaat met vergelijkbare thema's, zoals het gebruik van de software van Preservica voor het e-Depot bij alle drie organisaties.

Jorien Weterings van Broesli heeft de MT's en werkgroepen van de organisaties door middel van organisatieadvies begeleid bij de eerste stappen en bij de keuze voor de onderwerpen die in 2022 in projectvorm samen opgepakt kunnen worden, zoals een uitwisseling bij het e-Depot en bij de inspectie. De medewerkers hebben tijdens 'proeverijen' een beeld gekregen van elkaars organisaties en op welke terreinen er effectief kan worden samengewerkt.

NHA als groen bedrijf

Het NHA heeft een gouden Green Key-certificaat voor duurzame bedrijfsvoering. In 2021 is (een deel van) de verlichting op de kantoorvleugel van de locatie Jansstraat vervangen door led-verlichting. Daarnaast is de voormalige vrijwilligersruimte op de locatie Kleine Houtweg heringericht tot koffieruimte. Bij deze herinrichting is zo veel mogelijk gekozen voor circulaire materialen en lag de nadruk op duurzaamheid.

Ondernemingsraad (OR)

SAMENSTELLING

In 2021 trad de OR van het NHA (OR), bestaande uit Marcel Leechburch Auwers (voorzitter), Bart Blesgraaf (vicevoorzitter) en Harco Gorter (secretaris), volgens termijn af. Op 13 april vonden de verkiezingen van OR-leden plaats. Uit 6 kandidaten zijn Lise Koning (voorzitter), Jan Kruidhof (vicevoorzitter) en Harco Gorter (secretaris) gekozen als nieuwe leden van de OR.

OVERLEG EN ACTIVITEITEN

Gedurende 2021 is zesmaal regulier overleg gevoerd met de bestuurder. De OR-leden kwamen daarnaast bijna maandelijks bijeen voor een intern overleg. Door de lockdowns aan het begin en aan het einde van het jaar vonden veel werkzaamheden en overleggen van de OR digitaal plaats.

In 2021 organiseerde de OR twee bijeenkomsten om medewerkers te informeren over de procedure en planning voor de benoeming van de nieuwe directeur en om na te gaan welke wensen en verwachtingen de medewerkers hebben ten aanzien van de nieuwe directeur. Door de bestuurder is de OR geïnformeerd over de stand van zaken rond het voornemen van het Rijk om zich terug te trekken uit de gemeenschappelijke regelingen van de Regionale Historische Centra, over het programma Digitaal Informatiebeheer, over de samenwerking tussen het NHA en het Stadsarchief Rotterdam en Erfgoed Leiden en Omstreken, en over de plannen voor het Collectiegebouw Haarlem, die het NHA samen met enkele erfgoedpartners ontwikkelt.

Functionaris Gegevensbescherming (FG)

De FG is de onafhankelijke toezicht- houder op de naleving van de AVG (de privacywetgeving) die het NHA dient te controleren, informeren en adviseren over de verplichtingen die de organisatie in dit kader heeft.

Het NHA heeft het afgelopen jaar wederom laten zien dat het de vereisten vanuit de AVG serieus neemt. De personele wisselingen binnen het informatieveiligheidsoverleg zijn snel en adequaat opgevolgd waardoor een permanent volgen en bewaken mogelijk bleef.

Aan het eerder opgestelde Plan van Aanpak is verder uitvoering gegeven en dit is tevens geactualiseerd. De privacy effect beoordeling (PIA) voor de collectie van Fotopersbureau De Boer is in de laatste fase beland, maar dankzij eerdere zorgvuldig afgesloten fasen konden delen van de collectie al beschikbaar komen voor het publiek. Met betrekking tot de digitale publicatie van bouwdoSSIERS zijn technische aanpassingen gedaan waardoor risico's van beschikbaar komen van persoonsgegevens zoveel mogelijk zijn beperkt.

De steeds breder gehoorde aanbevelingen voor het toepassen van de tweestapsverificatie authenticatie bij het inloggen in systemen van NHA (2FA), worden opgevolgd en deze manier van aanmelden is inmiddels in werking. Daarnaast zal aandacht moeten worden gegeven aan de permanente bewustwording bij de medewerkers aangaande de vereisten vanuit de AVG.

Postercampagne tentoonstelling 'Een open boek. 425 jaar bibliotheekcollecties in Haarlem'.

STICHTING VRIENDEN VAN NOORD-HOLLANDS ARCHIEF

Het jaar 2021 stond ook voor de Vriendenstichting van het NHA weer in het teken van covid-19. De Vriendenstichting heeft haar jaarprogramma dan ook noodgedwongen op een laag pitje moeten zetten.

Het bestuur kwam plenair vier keer bijeen, waarvan twee keer digitaal. Joan Patijn, bestuurslid sinds november 2003, nam na ruim 17 jaar afscheid. De Vriendenstichting en het NHA zijn haar veel dank verschuldigd voor haar jarenlange inzet.

De schriftelijke contacten met de donateurs werden gestroomlijnd door de introductie van een periodieke Vriendenbrief, met een vaste, herkenbare vormgeving, onder redactie van bestuurslid Monique van Royen.

Er werd voor donateurs een drietal Zoomvoordrachten georganiseerd, steeds op donderdagochtend, onder de noemer 'Koffietijd'. Het was nog wennen voor de donateurs, maar de Zoomvoordrachten zijn zeker in de smaak gevallen. Drie medewerkers van het NHA vertelden over aspecten van hun werk: Nico Vriend over het project om oud-schrift met behulp van kunstmatige intelligentie

te kunnen lezen en transcriberen, Alexander de Bruin over de enorme collectie Fotopersbureau De Boer en Mart van de Wiel over het project 'Vrouwen in het verzet in Noord-Holland'.

Het aantal donateurs groeit gestaag. Van 265 in 2017 naar 300 in 2018, 303 in 2019 en 341 in 2020 tot 353 in 2021.

Besloten werd tot het verlenen van een subsidie aan de Coornhert Stichting Haarlem ten behoeve van het Coornhertjaar 2022, het boek van Antoon Erfthemeijer en Otto Schilling 'Schilderachtig Haarlem', het boek van Jan de Roos over de NSB-familie Faber en de digitalisering van de artikelen van de kunstenaar Mathé van der Wijden.

Rond de jaarwisseling werd aan alle betalende donateurs, ter compensatie voor het geringe aantal fysieke bijeenkomsten, een boek toegezonden over de Molen De Adriaan.

De financiën van de Vriendenstichting ontwikkelden zich gunstig. Zie hiervoor de website:

www.noord-hollandsarchief.nl/vrienden

BESTUUR EN BELEID

Beleid

De gezamenlijke Regionale Historische Centra (RHC's) hebben ook dit jaar onder externe begeleiding intensief overleg gevoerd over het voorgenomen besluit van het Rijk om per 1 januari 2024 uit de gemeenschappelijke regelingen met de RHC's te stappen. Uitgangspunt daarbij is dat het uittreidingsproces de bestuursmatige, organisatorische en financiële toekomst van de RHC's niet in gevaar mag brengen. Het overleg door een delegatie van bestuurlijke partners vanuit de RHC-besturen (waaronder de voorzitter van het bestuur van het NHA, Jos Wienen) en een drietal directeuren van RHC's met de minister van Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media (BVOM), Arie Slob, leidde vlak voor het terugtrekken van de minister in december 2021 tot de definitieve vaststelling van de bereikte (financiële) resultaten in een ministeriële brief. Voor 2022 resteren er dan nog een aantal punten waarover nog geen overeenstemming kon worden bereikt.

Het verslagjaar 2021 vormde het eerste jaar van het nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2021-2024 met de veelzeggende titel

'Klaar voor de Toekomst'. Ondanks de nog steeds voortdurende beperkingen vanwege de covid-19-pandemie werd er door de medewerkers, zowel vanuit huis als incidenteel op de werkplek van een van beide locaties hard gewerkt aan de realisatie van de benoemde actielijnen. Het overleg, de vergaderingen en de teambijeenkomsten vonden met behulp van MS Teams en Zoom, voornamelijk plaats via beeldschermverbindingen. Toch bood deze moderne vorm van digitaal contact ook weer nieuwe mogelijkheden die door veel collega's en leidinggevenden optimaal werden benut. En wat te denken van de traditionele Kerstbijeenkomst die dit jaar eveneens digitaal plaatsvond met een online Kersttoespraak van de directeur en een digitale bingosessie.

In opdracht van het Algemeen Bestuur van het NHA voerde het organisatieadviesbureau Berenschot in de loop van het verslagjaar een zogenaamde impactanalyse uit naar de door het NHA gekozen e-Depotvoorziening. De overallconclusie luidde dat het NHA bij de keuze voor

de conserveringsvoorziening zorgvuldig en verantwoord te werk is gegaan. Dezelfde conclusie was van toepassing op het aanbestedingsproces. Aandacht werd onder meer gevraagd voor de personeelsinzet bij de ontwikkeling en implementatie van de voorziening. Het advies van Berenschot was: regel het zo dat de continuïteit binnen de organisatie onafhankelijk is van individuen.

Verder adviseerde Berenschot het bestuur om het Rijk/OCW en het Nationaal Archief aan te spreken op het feit dat men het tot nog toe laat afweten wat betreft de bevordering van samenwerking tussen en deskundigheid bij de RHC's en het Nationaal Archief. Dit zou de individuele kwetsbaarheid van de RHC's in belangrijke mate hebben kunnen verminderen.

Voormalig directeur Marjan Scharloo van Teylers Museum met het door haar uitgekozen topstuk uit de NHA-collectie, het testament van Pieter Teyler, voor de najaarsuitgave van het magazine *Uitgelicht*.

Bestuur

Het NHA is een gemeenschappelijke regeling van de Rijksoverheid (ministerie van OCW), de gemeente Haarlem en de gemeente Velsen. Het NHA heeft dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de provincie Noord-Holland en met de gemeenten Aalsmeer, Beverwijk, Bloemendaal, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Uithoorn en Zandvoort. Verder is de (plaatsvervangend) directeur van het NHA benoemd als archivaris bij de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), de Omgevingsdienst IJmond (OD IJmond), de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), de gemeenschappelijke belastingdienst Cocensus en het Recreatieschap Spaarnwoude. Tot slot beheert het NHA een aantal in zijn werkingsgebied gelegen polderarchieven voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het Algemeen Bestuur (AB) van het NHA bestaat uit zes leden: drie leden namens de rijksoverheid, benoemd door de minister van OCW, twee leden namens de gemeente Haarlem, waaronder qualitate qua de burgemeester van Haarlem als voorzitter en één lid namens de gemeente Velsen.

Per 1 januari 2021 kende het Algemeen Bestuur de volgende samenstelling:

- burgemeester Haarlem, dhr. drs. J. (Jos) Wienen (voorzitter) gemeente Haarlem
- wethouder Cultuur Haarlem, mw. drs. M.Th. (Marie-Thérèse) Meijs gemeente Haarlem
- wethouder Cultuur, dhr. R.J. (Jeroen) Verwoort gemeente Velsen
- mw. B.J. (Boudien) Glashouwer RE RI CISA Rijk/OCW
- mw. drs. M.J.C. (Marianne) Heeremans Rijk/OCW
- dhr. drs. C. (Cornelis) Mooij Rijk/OCW

Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit drie leden: de voorzitter, dhr. drs. J. Wienen, het vertegenwoordigend rijksbestuurslid, dhr. drs. C. Mooij en de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Velsen, dhr. R.J. Verwoort.

Als secretaris van het Algemeen en Dagelijks Bestuur treedt op dhr. drs. L. (Lieuwe) Zoodma, directeur van het NHA.

Het bestuur van het NHA kwam in het verslagjaar viermaal bijeen. De vergaderingen vonden deels digitaal, deels fysiek plaats op 8 en 16 april. Dit was zo georganiseerd in verband met de omvang van de agenda en de beschikbare tijd. En op 9 juli en 18 november 2021.

Jos Wienen op 23 november, de verjaardag van Haarlem, in de Janskerk.

Jongeren uit de Radarstraat IJmuiden,
1984. Collectie Fotopersbureau de Boer.

**Eindredactie en
productiebegeleiding**
Annabelle Arntz

**Grafisch ontwerp
& illustraties**
andrews°en

Drukker
Pantheon Drukkers

Samenvatting jaarrekening

	2021	2020
Bijdrage overheid	€ 7.420.906	€ 6.790.661
Overige opbrengsten	€ 453.938	€ 375.888
Totaal baten	€ 7.874.845	€ 7.166.549
Personeelskosten	€ 4.023.931	€ 3.957.496
Directe kosten	€ 1.078.001	€ 921.101
Indirecte kosten	€ 2.437.024	€ 2.228.163
Totaal lasten	€ 7.538.957	€ 7.106.760
Vennootschapsbelasting	-	€ 34.452
Totaal saldo van baten en lasten	€ 335.888	€ 94.241
Mutatie bestemmingsreserves	€ -23.743	€ 52.559
Gerealiseerd resultaat	€ 312.145	€ 146.800

Formule 1 in Zandvoort.

Noord-Hollands Archief

Janskerk

Jansstraat 40

2011 RX Haarlem

Kleine Houtweg 18

2012 CH Haarlem

(023) 517 27 00

info@noord-hollandsarchief.nl

www.noord-hollandsarchief.nl

